

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Az első magyar sporttörténelmi kiállítás*

Forrás:

Magyarország

Bn
(Hely)

1925. 5. 8.
(Idő)

(Köt. v. füz.)

Osztályozás

Tárgy

796(064)

Hely

Idő

1925

Személy

Az első magyar sporttörténelmi kiállítás

— A Magyarorságot tudósítójától —

A magyar sport az ősök medvevadászatától, lovagi tornáitól és élet-halálra menő bajvívásaitól a mai kor modern sportarénáihoz vezető diadalmas útján jelentős állomáshoz érkezett: bevonult a Magyar Nemzeti Múzeumba. Homan Bálint dr., a Magyar Nemzeti Múzeum főigazgatója mondta: Már évek óta gyűjtjük a magyar sport nemzeti jelentőségű emlékeit és 1923-ban határoztuk el, hogy a Magyar Nemzeti Múzeum falai közé bevisszük a lüktető életet: a magyar sportot. Ugy gondoltuk, hogy ezen az uton nemcsak értékes emlékeket fogunk megmenteni a későbbi kor számára, de a manapság kétségtelenül óriási népszerűsége növekedett sportok révén a múzeum és a nagyközönség között is szorosabb kapcsolatot tudunk létrehozni.

A egyszerű gondolat valóra vált. A Magyar Nemzeti Múzeum és az Országos Testnevelési Tanács közös együttműködése értékes gyümölcsöt termelt: a múzeumban holnap meg fog nyílni az első magyar sporttörténelmi kiállítás.

Ahogy az ember megáll a kupolacsarnok bejárójánál, a különböző sportversenyeken nyert diadalmi zászlókkal díszített szemközti falon két óriási nagyságu faragott angyalszobor köti le a figyelmet. Az elrabolt Pozsony város főtemplomának oltáráról mentették át az anyaországba. Köröskörül szobrok sorakoznak: *Mátyás* király, a lovagi tornák hőse, *Széchenyi* István gróf, a magyar sport uttörője, *Eötvös* József báró, a torna-

tanítóképzés megindítója és *Hegedüs* Sándor volt kereskedelmi miniszter, *Berzeviczy* Albert volt kultuszminiszter, akik mindannyian nagy érdemeket szereztek a magyar sport föllendítése körül. Ott áll Klebelsberg Kunó gróf szobra is. Jobbra fordulva, sorjában nyílik meg előttünk a tiz nagy terem, megrakva mindmennyi az ezeréves magyar sport emlékével.

Az első terem falain vadászfegyverek: nehézművi puskák, medveölők, a középpütt elhelyezett tárlókban pedig történelmi emlékü megsárgult irások, amelyeknek olvasása közben megdobbán a késői utód szíve. Csodálatos festésű és rajzu cimerez levelek között fekszik egy oklevél, amelyben I. Ferdinánd király engedte meg Balassa János egykori magyar vitéznek, hogy párbajt vivhasson don Francesko Lasso spanyol nemessele, aki a magyarokat gyalázta. Az oklevél 1546 március 3-án kelt. Egy másik 1555-ből keltezt levélben Káldy Miklós fejevári vitéz hívta ki életre-halálra a veszprémi török béget. A föltételek voltak: találokzás a veszprémi, pápai vagy győri mezőn, vasbeton és éles szabványán kívül más fegyver tilos. Különböző díszes cimerek, régi kéziratok és képek lógnak a kandalló fölötti falon és csont- és gyöngyházberakásos vadászpuskák és pisztolyok a környező szekrényekben.

A második teremben a céllövészet emlékei vannak. Régi képekkel díszített, keresztül-kasul lyukgatott céltáblák a falakon. céllövő-

emlékpuskák, a régi és a későbbi modern céllövészek képei, fegyverei és díjakként megnyert szalagjai, koszorúi és tiszteletdíjai. A harmadik terem a korecsolyázásé. A BKE versenyzői által nyert érmek és tiszteletdíjak szekrényeket töltenek meg, köröskörül pedig minden kor a korecsolyák legőssibb fajtájától a modern műkorecsolyáig. A negyedik teremben a turisztika és a téli sportok trofeái találtak elhelyezést. A sarokban nagyértékű sifutó-vándordíjak.

A következő teremben a eserkészlet és birkózás emlékei vannak. Albumok az 1914. évi koppenhágai Jamboreról és folytatólag a világ harminckét nemzetének eserkészaujsága, a szekrényekben eserkész-feiszerelési, ruházati cikkek és ugyszólván telis-tele a vagyontérő arany és ezüst érmekkel, plakettokkal és ezüst serlegekkel. Közöttük *Vargha* Béla dr. és *Ke-*

resztes Lajos külföldön nyert nagyértékű díjai. Egy külön szekrény a golf-játéké. Csaknem megtöltik Lauber Dező hétérszágban nyert klönböző érmei, szalagjai és tiszteletdíjai. A bejáróktól jobbra eső falon a magyar atlétika fejlődése látható grafikonban és ugyancsak a labdarugó-sport fejlődése. Egy terem a padlótól a tetőig tele van a különböző sportok plakettjeivel, amelyek közül szinte kiugrik *Manno* Miltiadesz nagy erővel megrajzolt labdarugója. Felsorakoznak a magyar stadion összes eddigi tervei: egyik káprázatosabb elgondolása, mint a másik, valamennyi *Hajós* Alfréd ezirányu építésmunkásságát és önzetlen sportszeretetét dicséri.

A VI. teremben a katonai sportok, a vívás és a tennis emlékei és trófeái sorakoznak gazdag változatosságban. Egyik üveges szekrényben néhai Keresztessy József vívómester kardja és vívótőre és nyert koszoruja. Egyik sarokban egy okirat bizonyítja, hogy néhai

Wesselényi Mikló báró 1829 március 16-án délelőtt tiz órától délután félkettőig huszonhat vívóval verekedett egymásután. Egyik szekrényben a világháboruban hősi halált halt *Békessy* Béla, a magyar kardvívás nyolcszoros bajnokának hátrahagyott díjai, egy másikban pedig a hősi halálban is bajtársának, *Szántay* Jenőnek nagyértékű gyűjteménye. Lépéssel odébb egy asztal üveglapja alól néhai *Zulawszky* Béla őrnagy arcképe néz reánk, mellette gondosan elhelyezve érmei, plakettjei és bajnoki szalagjai.

A hetedik terem a vízisportoké. Külön szekrényben a *Pannónia* Evezősegyület, a *Nemzeti Hajósegyület*, a *Neptun*, a *Sirály*, a *Magyar Úszószövetség*, a *Magyar Úszóegylet*, a *MAFC* értékes gyűjteményei, a falakon pedig köröskörül a vízisporttal közös vonatkozású képek és terrajzok. A falakat magyar evezős- és uszóbajnokok képei érmei és oklevelei díszítik. A nyolcadik terem az atlétikai és a torna vagyontérő emlékeit és díjait gyűjti egybe. Itt már szinte könyvtárként sorakozik fel a magyar sportirodalom, kezdve *Esterházy* Miksa gróf első gyaloglási kalauzától a legutolsó idők kiadványáig. Óriási szekrényeket töltenek meg a *MAC* tulajdonát képező és a tagjai által nyert vagyontérő érmek és tiszteletdíjak és önálló szekrényekben állították ki díjaik tömegét a *BBTE*, a *MOTESZ*, a *BEAC*. Köröskörül a falakon mindenféle félévszázad valóban muzeális értékű sportfényképei, festményei s nyomtatványai. Egyik sarokba babérággal és szalaggal megjelölve huzódnak meg a hősi halált halt *Mudin*-fivérek hagyatékából hátramaradt díjak. A következő terem a kerékpár- és labdarugásé, a primitív magasülési kerékpártól, a legregibb futballeipótól, egészen a mai kor ezüstlabdájáig. A következő terem valójában már nem tartozik a szorosan vett kiállításához, de megérdemli a betekintést,

mert a legismertebb sportcégek a magyar sport mindennemű hazai gyártmányu tartozékai felszereléseit állították ki benne. A külön üvegszekrényben fog helyet kapni *Berán Lajos* szobrászművész, akinek a különböző termekben szétszórt sportvonatkozásu művészi munkáit mostan gyűjtik össze.

A kiállítás nemcsak páratlan a maga nemében és nemcsak a kiállított tárgyak sok milliárdos értékével és művészi szépségével ragadja el a nézőt, de egészen bizonyos, hogy még mélyebbé fogja tenni azt a lelki kapcsolatot, amely a sportolók és az érdeklődők nagy tömege között a küzdelmek hevében eddig is kialakult.

A kiállítás létrehozása elsősorban *Hóman* Bálint muzeumi főigazgató és *Karafiáth* Jenő dr., az OTT elnökének az érdeme, a kiállítás mintaszerű elrendezésének sokhónapos, fáradtságos munkájában pedig *Szuchováthy* Imre dr., a Testnevelési Főiskola igazgatója, *Balogh* László dr. muzeumi titkár, *Höllrigl* József muzeumi őr és *Schiller* Rezső gazdasági hivatali főnök osztozkodnak. A kiállítást holnap, szombaton délben 12 órakor fogja ünnepélyesen megnyitni a kormányzó.